

INTERVIEW Antropoloog Janine Janssen pleit voor meer aandacht voor huiselijk geweld

'Als je thuis niet veilig bent, raak je op drift'

Jaarlijks zijn bijna 1,3 miljoen mensen het slachtoffer van huiselijk geweld. Volgens Janine Janssen, lector Veiligheid in Afhankelijkheidsrelaties van de Politie-academie in Apeldoorn, hoort het onderwerp hoog op de agenda.

Gerda Frankenhuys

Apeldoorn ■ Het probleem is volgens de antropoloog groot. „Bij deze cijfers is verbale agressie niet meegeteld. Als dat wel gebeurt, zouden bijna 4,6 miljoen Nederlanders jaarlijks slachtoffer zijn van huiselijk geweld”, zegt Janssen, die de nieuwste cijfers onlangs in haar lectorale rede heeft gepresenteerd.

Pestgedrag op de werkvloer, kleineren en manipulatie thuis of zelfs fysiek geweld of seksueel misbruik in instellingen. „Geweld in afhankelijkheidsrelaties is de meest voorkomende vorm van geweld”, legt Janssen uit. „Het kan fysieke gevolgen hebben. Slachtoffers kunnen letsel overhouden, maar ook letterlijk ziek worden van spanning en stress. Jaarlijks overlijden er helaas ook slachtoffers ten gevolge van dit geweld.”

De schade is niet alleen enorm voor de slachtoffers, maar ook voor de maatschappij, zo stelt de antropoloog. „Het kan bijvoorbeeld leiden tot ziekteverzuim en een groter beroep op de zorg. En als je pech hebt, geef je het door aan latere generaties.”

Slachtoffer

Uit CBS-cijfers over 2022 blijkt dat een tiende van de bevolking van 16 jaar en ouder in de afgelopen twaalf maanden zegt slachtoffer te zijn geweest van één of meerdere vormen van huiselijk geweld.

Fysiek geweld zou bij bijna 560.000 personen in de afgelopen twaalf maanden hebben plaatsgevonden, waarvan 10 procent aangaf dat dit geweld structureel van aard was.

Huiselijk geweld, evenals andere vormen, discrimineert volgens de antropoloog niet. „Je vindt het in alle lagen van de bevolking. Het kan iedereen overkomen.”

De cijfers voor verbale agressie zijn nog veel hoger. „Denk in dit verband aan hoogoplopende meningsverschillen waarbij geschreeuwd of gegild wordt, treiteren of pesten, of kleineren en vernederen.”

Intimidatie

Volgens Janssen kan op de werkplek ook van alles misgaan. „Bij ongewenst gedrag op het werk kan het gaan om ongewenste seksuele aandacht, intimidatie, lichamelijk geweld en pesten.” Van deze vormen kwam, zo blijkt uit recent onderzoek, intimidatie of bedreiging in 2022 het meest voor (11 procent), gevolgd door pesten (5 procent), ongewenste seksuele aandacht (4 procent) en geweld (3 procent).

Ongeveer 8 procent van de werknemers in 2022 gaf aan in de afgelopen twaalf maanden te maken hebben gehad met intimidatie of bedreiging door klanten. „Ook gaf 3 procent van de werknemers aan te maken te hebben gehad met ongewenste seksuele aandacht

Ruim een half miljoen mensen is het slachtoffer van fysiek huiselijk geweld.

FOTO ANP/ROBIN UTRECHT

„
Je vindt het in alle lagen van de bevolking

door klanten. Een vrijwel even groot deel had te maken met lichamelijk geweld door klanten.”

De antropoloog vindt dat er meer aandacht moet komen voor het onderwerp: in het onderwijs, bij de politie, hulpverleningsorganisaties en de overheid. „Dit onderwerp heeft constante aandacht nodig, het probleem verdwijnt

namelijk niet. En als het misgaat, gaat het lelijk mis. Dit is zo hardnekkig dat dit gezamenlijk moet worden opgelost. Want als het thuis misgaat, dan kan op andere vlakken ook veel misgaan. Thuis is de plek waar je je batterij moet opladen. En als je thuis niet veilig bent, raak je je anker kwijt en raak je op drift.”